

Ulrike Fuchs

EGY
CUKRÁSZDA
BUDÁN

Open Books

1

*Buda, Magyarország
1867. február*

– Azt már nem! – fortyant föl Müller Antal cukrászmester kezét dühödten ökölbe szorítva, hogy a világos tészta csak úgy spriccelt az ujjai közül.

– Na de papa!

A cukrászmester mély levegőt vett, kiengedte az ujjait, és gondosan visszasimította a tésztát a sütőformába, akár egy oroszlán, amelynek vad természetét mintegy varázsszóra megzabolázták. Róza homlokát ráncolva nézte az édesapját, hiszen ez az omlós tészta igen érzékeny volt. Vajon min izgatta föl magát ennyire? Minden sütőmester Dunán innen és túl táncra perdült volna örömében ahelyett, hogy így megnyomorítsa a drága tésztát.

– De hát miért nem? Megtiszteltetés...

– Megtiszteltetés? Azt mondod, megtiszteltetés? – kiáltott föl Antal két karját az égnek lökve, hogy csak úgy repült a levegőben a süteménytészta, és kis csomókban a falra meg a plafonra tapadt.

Róza ijedten hátrébb lépett, a nagy munkaasztal mögé.

– Mi történt? – Az ajtóban a mester felesége állt, akit mindenki csak Kittinek hívott.

– Méghogy megtiszteltetés! Megtiszteltetés az átkozott Habsburgoknak sütni! – ordította Antal magánkívül. – A saját húsom és vérem! – Mutatóujjával vádlón Rózára bökött, aki édesanyja háta mögött keresett menedéket.

– Nem megmondtam, hogy előbb én beszélek apáddal, te buta leány? – sziszegte Kitti. – Kifelé! – Fejével az ajtó felé intett, a lánya pedig sietve kisurrant.

– Megtiszteltetés! – fújtatott Antal, és lapátkezelével az asztallapra támaszkodott. Kimerültnek látszott. Kitti megkerülte a súlyos tölgyfa asztalt, engesztelőleg férje karjára helyezte a kezét, és az arcát a vállához tette. A cukrász medvényi ember volt, ám az ilyen pillanatokban nem látszott rajta a kora. Több mint hatvan évet számlált Antal, hússzal többet a feleségénél, és még hússzal többet a lányánál.

– Régen volt már, ezt ő nem érti – mondta Kitti halkan.

– Értenie kéne.

– A fiatalok a mában élnek. És ma más idők járnak.

– Méghogy megtiszteltetés! – Szinte köpte a szót. – Ugyan. Kegyelemkenyér volt, amit adott, nem szabadság.

– De azért most jobb, mint volt, nem?

Antal a nejére sandított.

– És te megelégedsz ezzel?

– Az első lépés a helyes irányba. – Kitti vetett egy pillantást a formában meg a falon pihenő tészta, és megcsóválta a fejét. – Gyere, forró a kemence, ebből már csak egyszerű embereknek való tészta lesz.

Antal büntudattal telve követte a felesége tekintetét, és hozzálátott, hogy összeszedje a csomókban szétszóródott tésztát az asztalról, miközben Kitti hozott egy rongyot, hogy letörölje a falat.

– Miért nem vártad meg, hogy édesanyád megkérdezze? Ruszwurm Vilmos, a cukrászmester újdonsült segédje lisztet mért ki üvegbögrékbe.

Róza lerogyott egy hokedlira az ajtó mögött.

– Egyszerűen nem értem, miért ellenzi ennyire. Mintha sértés volna.

– Úgy látszik, az.

– De hát amúgy is sütünk a császári udvarnak. És Sisi császárnénak.

– Az más.

– Miért volna más? Te nem szeretnél a koronázásra sütni?

Kihívóan nézett Vilmosra. Persze hogy a legény is szeretett volna sütni a koronázásra, és Róza pontosan tudta ezt! Végképp is a felkérés óriási megtiszteltetés, kitüntetés, a kemény munka és a kimagasló mesterségbeli tudás elismerése volt.

Majdnem olyan, mintha magát a mestert és az üzletét koronázták volna meg. Az édesapja azonban máshogyan látta. 1848-ban azért harcolt, hogy Magyarország megszabaduljon az osztrák császártól, és mindenki tudja, ez hogy végződött. De változtak az idők. Ferenc József császár kénytelen volt visszaállítani a magyar országgyűlést. És ha a császár fejére helyezik a magyar Szent Koronát, és

elődeihez hasonlóan Magyarország királyává koronázzák, akkor a nemzet már nem pusztán a Habsburgok területe lesz. Az újságok tele voltak ezzel. Andrássy grófot éppen kinevezték Magyarország miniszterelnökévé, ám a nacionalistáknak ez nem volt elég, Müller Antal pedig közéjük tartozott.

Megszólalt a csengettyű a boltajtó fölött. Róza fölkel, végigsimított a kötényén, és előrement a boltba.

– Szervusz, Ildikó! – köszöntötte a barátnőjét.

Vilmos kidugta a fejét a hátsó műhelyt az üzlettől elválasztó függöny mögül.

– Jó reggelt kívánok!

– Jó reggelt, segéd úr!

– Milyen hírekkel szolgál ma a mi udvari tudósítónk?

– kérdezte Róza, miközben Ildikó átnyújtotta neki a megrendelést tartalmazó cédulát. Nem kevés vevő vásárolt süteményt és péksüteményt elvitelre, és Müller Antal sokat dolgozott megrendelésre is. A Müller család cukrászműhelye híres volt termékeik finomságáról és jó minőségéről. A hozzá tartozó kis cukrászda ugyan nem vehette föl a versenyt hely tekintetében Pest nagy kávéházaival, de mindig jól ment, ami nemcsak a süteményeknek, hanem a kellemes, családi légkörnek is köszönhető volt. Már gondolkodtak rajta, nem kellene-e áttörni a falat, hogy a szomszéd helyiségben további asztalokat és székeket állítsanak föl. Ildikó letette a kosarát az egyik szabad székre.

– A várpalotában szép lassan teljesen megkergülnek, gondolhatjátok. Minden vászonneműt lecserélnek. De tényleg *mindet*. Meg a gyertyákat is, akkor is, ha még jók,

és hadd ne mondjam el, mi van az ezüsttel. És mindezt a folyamatban lévő építési munkálatok közepette!

– De hát sosem lehet tudni, hová téved be a felséges pár! – játszotta az aggodalmaskodót Róza. – A végén még találna a császárné egy ferde gyertyát!

– Vagy, ne adj’ isten, egy foltot.

Jót nevettek.

– Egy foltot még csak megbocsátana őfelsége, de egy reggelit Magyarország legjobb cukrászdájának fodormentás rudacskája nélkül aligha! – kapcsolódott be Vilmos is.

– Na, ez igaz! Kaphatok belőle?

Róza megrázta a fejét, és az édesapjára gondolt, ahogyan dühödten szétnyomta a tésztát. De el kellett űzni hirtelen támadt aggodalmát.

– Nem, ma nincsen. Azt általában péntekenként sütünk. Mindenképp időben szóljál.

– Biztosan megteszik a vár konyhájáról.

Róza bólintott. Már majd kibújt a bőréből, úgy örült.

Mindig szép volt, amikor a császári pár Budára látogatott. Mindent kiglancoltak és szépen elrendeztek. Miközben a közigazgatás főleg a Duna másik oldalán, Pesten volt, a vár Budán állt, mindössze egysaroknyira az ő cukrászdájuktól. Voltaképpen már nem volt igazi vár, legalábbis nem olyan, amilyennek egy lovagvárat elképzelnénk. A múltban már többször leégett. Ameddig Róza vissza tudott emlékezni, állandóan építkezés folyt a várpalotán, a folyó fölé magasodó császári székhelyen. Mindig egy kicsit nagyobb és szebb lett. Szemlátomást ugyanúgy, mint az udvartartás, az is mintha folyton csak bővült volna.